

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ ЯНУРУСОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
Село Янурусово, улица Ленина, дом 43в,
423370 Телефон 4-10-19

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САРМАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯНУРЫС
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ
Ленин урамы, 43в йорт, Янурус авылы,
423370 Телефон: 4-10-19

ОГРН 1031604000757 ИНН/КПП 1636001403/163601001 ОКАТО 92253884000

РЕШЕНИЕ
№ 15

КАРАР
14 сентябрь 2022ел

**Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районының
Янурус авыл жирлеге
депутаты статусы турында
нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Сарман муниципаль районының «Янурус авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Сарман муниципаль районының Янурус авыл жирлеге советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Янурус авыл жирлеге депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» (pravo.tatarstan.ru) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (sarmanovo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районының
Янурус авыл жирлеге Совет рәисе

А.Ә.Мөхәмәдиева

Сарман муниципаль районы
Янурыс авыл җирлеге Советының
14 сентябрь 2022 ел №15
карарына кушымта

Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы депутаты (алга таба – депутат) статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш эш башлаган көннән туктатыла, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очрактарда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән күләмдә генә сәләтле дип танылу;

4) суд тарафыннан хэбәрсез югалган дип танылу яисә вафат булган дип игълан ителү;

5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе граждандыгынан яки чит ил гражданы аның нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланьрга мөмкин булган Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил граждандыгынан чыкканда, Россия Федерациясенә халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы Россия Федерациясе гражданы яки чит ил гражданының чит ил граждандыгы (подданства) булганда яисә чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документы булганда;

8) сайлаучылар фикере буенча;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жиберү;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

Искәрмә: муниципаль район советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге пункт өстәргә тәкъдим итәбез:

«) аның жирик башлыгы, муниципаль район составындагы жирикнең вәкиллеке органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.»

2. Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирик Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карар вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр бу нигез Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирик Советы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы сессияләре арасында барлыкка килсә - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып әлеге гаризаның Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирик Советы керү көне санала.

4 статья. Депутат таньклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрән раслаучы төп документ булган таныклыкка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутатның үз вәкаләтләрән гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген азат ителмәгән нигездә башкара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы усты белән билгеләнгән очрақлардан тыш.

6 статья. Депутат эшчәнлегенә формалары

1. Депутат эшчәнлегенә формалары булып тора:

а) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы карауга Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы карарлары проектларын кергү;

г) депутат таләбе кергү;

д) депутат мөрәҗәгатен юллау;

е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфай затларына тәкъдимнәр кергү;

ж) тиешле вазыйфай затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү;

з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территорияль иҗтимагый үзидарә оешмаларында катнашу.

2. Депутат эшчәнлегенә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы уставында, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы Реглементында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышында катнашуы

1. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышында шәхсән катнаша.

2. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышын үткәрү вакыты һәм урыны турында, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы Регламенты нигезендә ала.

Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышында катнаша алмаганда депутат бу хакта алдан Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советына хәбәр итә.

3. Депутат хокукы:

1) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы комиссиярәнә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланьрга;

2) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы төзелә торган органнарны формалаштыру һәм Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы сайлый (билгеләнә, килештерелә торган) вазыйфай затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;

4) хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы хокукый актлары проектларын кертергә;

5) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы көн тәртибенә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, карарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;

6) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышында чираттан тыш хисапны яки Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы күзәтчелегендәге теләсә кайсы органның яисә вазыйфай затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, гражданнарның иҗтимагый әһәмияткә ия булган мөрәжәгатъләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышлары беркетмәләре эчтәлегә белән танышырга.

4. Депутат тарафыннан Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышында әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы тиешле комиссия тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы даими һәм вакытлы комиссияләр эшендә катнашуы

1. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы үзе эгъза булган комиссияләр эшендә шәхсэн катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе эгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат үз компетенциясе кысаларында Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре кушуы буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы органнары һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары, оештыру-хокукий рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, оешмалар тарафыннан карарларның үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы яисә аның комиссиясенә хәбәр итә

10 статья. Депутат таләбе

1. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышларында җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы тарафыннан булдырылган яки төзелгән башка органнар җитәкчеләренә, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат таләбе белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәҗәгәте, ул Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы карары белән депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы утырышыда Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Депутат таләбе җибәрелгән җирле үзидарә органы җитәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесе аңа 3 көннән дә соңга калмыйча яки Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән башка срокта язма формада җавап бирергә тиеш.

Жавап депутат таләбе жибәрелгән орган житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Таләпнең инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Таләпнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы билгеләгән вакытка кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма жавап бирүгә мәжбүр итәргә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате дип депутатның дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмаларга һәм ижтимагый берләшмәләргә аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлегә белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгатәләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгатәтә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгатә жибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә моңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элементдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатәләрен карый, гражданны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатәләрен тәмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кeргән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дәрәс хәл итүгә ярдәм итә;
гражданнарны кабул итә;

жәмәгәтчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, аларның исемлеге һәм тәртибе Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенен жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы депутаты депутат фракциясе яки карала торган мәсьәләләр буенча уртақ эшчәнлек һәм позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлегенә тәртибе Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэмин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы депутатның аның сайлау округында башкарылган эше, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы, аның органнарының карарлары һәм күрсәтмәләрен үтәве турындагы мәгълүматын тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфай затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутатка законнарны, муниципаль берәмлекләренә вәкиллеке органнары эш тәжрибәсен, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфай затлар тарафыннан кабул ителүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлегенә мәсьәләләрне буенча Сарман муниципаль районы Янурыс авылы жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфай затлары тарафыннан чираттан тыш кабул ителү хокукынан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарэ органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфай затларыннан депутат эшчәнлегә белән бәйле, закон тарафыннан сер буларак сакланмый торган мәгълүмат алу хокукына ия.

17 статья. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәү;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итү;

3) даими нигездә, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданның, аларның оештыру-хокукый формасына карамастан оешмаларның, ижтимагый берләшмәләренең, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарэ органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирү;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тоту;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләргә үтәү;

7) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәү;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт серен һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләргә саклау, шулай ук гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә таратмау;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләргә турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләргә турында белешмәләр тапшыру.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутат хокукы түгел:

1) шәхсэн яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгыйльләнергә;

2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә

катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) түләүсез нигездә катнашу;

б) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итү тәртибендә түләүсез нигездә коммерцияле булмаган оешма белән (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлаулы органында, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында яки съездда (конференция) катнашудан тыш) идарә итүдә катнашу;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) идарә органнарында һәм гамәлгә куючысы (акционеры) муниципаль берәмлек булган оешманың ревизия комиссиясе алдында түләүсез нигездә муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклау;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финансланырга тиеш түгел;

4) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган идарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек советлары һәм аларның Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы депутат граждан административ яки жинаять эше буенча яки административ хокук бозу турында эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын да катгый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы утырышларда билгеләнгән дисциплина һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керә торган башка депутатлар, вазыйфай затлар һәм гражданнарға карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә;

3) депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә ана билгеле булган мәгълүматларны депутат эшчәнлегә белән бәйле булмаган максатларда кулланмаса һәм таратмаса, әгәр бу мәгълүматлар дәүләт, хезмәт, коммерция серен, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итсәләр;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар эшчәнлегенә, вазыйфай затларга, муниципаль хезмәткәрләргә һәм гражданнарға йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаса;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалар, эшләр, шулай ук аның абруена яисә Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы зыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән тыелырга;

б) вазыйфаларны үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык туганда, бу хакта муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары белән расланган тәртиптә Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлтелгән карарларын үтәргә;

7) Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы билгеләнгән гавами чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы кушуы буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы уставы, Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу очракларында, шулай ук аларның торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемент чараларын тикшергәндә, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикере, тавыш биргәндә белдерелгән позициясе өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләре өчен жинаять яки административ жаваплылыкка тартыла алмый, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки федераль закон белән каралган башка хокук бозу очрақларына кагылмый.
